

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

NOTAT

Dato: 9. februar 2009
Kontor: Internationalt
J.nr.: 2009/4050-1251

Bidrag til samlenotat til brug for rådsmødet (retlige og indre anliggender) og møde i det blandede udvalg med deltagelse henholdsvis af Norge og Island og af Schweiz den 26.-27. februar 2009

Dagsordenspunkt 11): Kommissionens rapport om gennemførelsen af opholdsdirektivet (2004/38/EF) om EU-borgere og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område	2
Dagsordenspunkt 12): Asylstøttekontoret	6
Dagsordenspunkt 13): Situationen for irakiske flygtninge	9
Dagsordenspunkt 14): Ulovlig indvandring via Middelhavet – ministerhenvendelse fra Cypren, Grækenland, Italien og Malta.....	13
Dagsordenspunkt 15): Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fællesskabskodeks for visa (Visumkodeksen) KOM(2006) 403 endelig	16
Dagsordenspunkt 16): Status for gennemførelsen af visuminformationssystemet (VIS)	31
Dagsordenspunkt 17): Præsentation af kommende forslag fra Kommissionen om etablering af en mekanisme for styring af store IT-systemer	34
Dagsordenspunkt 18): Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kap Verde vedrørende lempelser af reglerne for udstedelse af visa til korttidsophold, (SEC(2008) 2817 endelig).....	37
Dagsordenspunkt 19): Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kap Verde om tilbagetagelse (SEK (2008) 2819).....	41
Dagsordenspunkt 20): Guantánamo	44

Dagsordenspunkt 11): Kommissionens rapport om gennemførelsen af opholdsdirektivet (2004/38/EF) om EU-borgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område

Revideret notat, idet drøftelserne skal ses i forlængelse af drøftelserne under dagsordenspunktet "Fri bevægelighed for personer: Misbrug og grundlæggende problemer" fra rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. november 2008. Ændringer er markeret med kursiv.

Resumé:

Sagen er sat på dagsordenen som opfølgning på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. november 2008, hvor Rådet drøftede konsekvenserne af EF-domstolens afgørelse af 25. juli 2008 i Metock-sagen og vedtog rådskonklusioner. Det fremgår heraf, at alle tiltag må sættes ind for at bekæmpe omgåelse og misbrug af reglerne om personers fri bevægelighed samt alvorlige eller gentagne lovovertrædelser. Det fremgår endvidere, at Rådet opfordrer Kommissionen til at offentliggøre retningslinjer for fortolkningen af direktivet tidligt i 2009 og at overveje alle andre relevante og nødvendige forslag og tiltag for at imødegå misbrug og omgåelse. Rådet ville vende tilbage til sagen, når Kommissionens evalueringsrapport er forelagt. Kommissionen fremlagde den 10. december 2008 sin evalueringsrapport om medlemsstaternes gennemførelse af opholdsdirektivet. På rådsmødet den 26.-27. februar 2009 forventes Kommissionen at præsentere sin evaluering af medlemsstaternes gennemførelse af opholdsdirektivet i national ret, og der ventes på den baggrund en drøftelse af sagens videre forløb. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Nærhedsprincippet har ikke relevans for sagen. Regeringen støtter en fortsat drøftelse af risikoen for misbrug af reglerne om fri bevægelighed, herunder også en drøftelse af Kommissionens evaluering af medlemsstaternes gennemførelse af opholdsdirektivet. Regeringen vil fastholde ønsket om en ændring af opholdsdirektivet, så medlemsstaterne igen kan stille krav om, at en tredjelandstatsborger skal have et forudgående lovligt ophold i en anden medlemsstat for at få familiesammenføring med en unionsborger, der har gjort brug af retten til fri bevægelighed.

1. Baggrund

EF-domstolen afsagde den 25. juli 2008 afgørelse i sagen "Metock m.fl." (C-127/08) som følge af, at en irsk domstol havde stillet EF-domstolen tre spørgsmål om fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgers og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (herefter opholdsdirektivet). Dommen betyder bl.a., at medlemsstaterne ikke længere kan stille et krav om, at en tredjelandstatsborger skal have et forudgående lovligt ophold i en anden medlemsstat for at få familiesammenføring med en unionsborger, der har gjort brug af retten til fri bevægelighed (herefter krav om forudgående lovligt ophold).

Danmark havde hidtil stillet et sådant krav ved gennemførelsen af direktivet i dansk ret i den såkaldte EU-opholdsbekendtgørelse, idet Danmark – bl.a. på baggrund af EF-domstolens hidtidige praksis – ikke fandt, at opholdsdirektivet hindrede medlemsstaterne deri.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25. september 2008 drøftedes på baggrund af dansk anmodning dommens konsekvenser samt ønskeligheden af en genåbning af opholdsdirektivet, så medlemsstaterne igen kan stille krav om forudgående lovligt ophold.

Rådet udtrykte ved mødet den 25. september 2008 sin tilfredshed med, at Kommissionen inden udgangen af 2008 agter at forelægge en evalueringsrapport om gennemførelsen af opholdsdirektivet og noterede sig, at Kommissionen vil være rede til på grundlag af denne evaluering at forelægge alle de hensigtsmæssige retningslinjer eller forslag, der kunne vise sig nødvendige, navnlig for at bekæmpe eventuelle uretmæssige anvendelser, lovovertrædelser eller misbrug. Rådet vil behandle spørgsmålet umiddelbart efter, at Kommissionen har afsluttet sin evaluering.

På rådsmødet den 27.-28. november 2008 blev der vedtaget rådskonklusioner om reglerne om personers fri bevægelighed som opfølgning på drøftelserne på rådsmødet den 25. september 2008. Det fremgår heraf, at alle tiltag må sættes ind for at bekæmpe omgåelse og misbrug af reglerne om personers fri bevægelighed samt alvorlige eller gentagne lovovertrædelser. Det fremgår endvidere, at Rådet opfordrer Kommissionen til at offentliggøre retningslinjer for fortolkningen af direktivet tidligt i 2009 og at overveje alle andre relevante og nødvendige forslag og tiltag for at imødegå misbrug og omgåelse. Det blev endelig understøttet, at Rådet vil vende tilbage til sagen, når Kommissionens evalueringsrapport er blevet forelagt.

På rådsmødet den 26.-27. februar 2009 forventes Kommissionen at præsentere sin evaluering af medlemsstaternes gennemførelse af opholdsdirektivet i national ret, og der ventes på den baggrund en drøftelse af sagens videre forløb.

2. Formål og indhold

Formålet med drøftelserne på rådsmøde den 27.-28. november 2008 var at redegøre for konsekvenserne af Metock-dommen i forhold til bekæmpelse af ulovlig indvandring.

Formålet med rådsmødet den 26.-27. februar 2009 er med afsæt i rådskonklusionerne fra rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. november 2008, at Kommissionen præsenterer sin evaluering af medlemsstaternes gennemførelse af opholdsdirektivet, og at Rådet på den baggrund kan fortsætte drøftelserne om eventuelt misbrug af reglerne om fri bevægelighed og de bagvedliggende grunde til et sådant misbrug.

Dommen betyder bl.a., at medlemsstaterne ikke længere kan stille et krav om forudgående lovligt ophold, at en tredjelandsskatsborger skal have et forudgående lovligt ophold i en anden medlemsstat for at få familiesammenføring med en unionsborger, der har gjort brug af retten til fri bevægelighed

Genindførelse af et krav om forudgående lovligt ophold vil kræve en ændring af opholdsdirektivet. Kommissionen vil i givet fald skulle fremsætte forslag om ændring af direktivet. Kommissionen skal evaluere direktivets gennemførelse i EU-landene inden årets udgang.

Kommissionen fremlagde den 10. december 2008 sin evalueringsrapport om medlemsstaternes gennemførelse af opholdsdirektivet i national ret. Kommissionen fandt at gennemførelsen af direktivet for en del medlemsstaternes vedkommende, herunder Danmark, kunne være bedre og understregede, at ingen medlemsstater efter Kommissionens opfattelse har gennemført direktivets regler fuldt ud. Kommissionen understreger i evalueringsrapporten, at EU-retten ikke må misbruges.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Danmark har hidtil i EU-opholdsbekendtgørelsen stillet krav om forudgående lovligt ophold ved gennemførelsen af direktivet i dansk ret, idet Danmark ikke – bl.a. på baggrund af EF-domstolens hidtidige praksis – fandt, at opholdsdirektivet hindrede medlemsstaterne deri. Det er ikke længere muligt som følge af Metock-dommen.

Danmark har ændret EU-opholdsbekendtgørelsen som følge af EF-domstolens afgørelse i Metock-sagen. Ændringerne er gennemført per 5. oktober 2008 ved ændring af opholdsbekendtgørelsen og tilhørende vejledninger til Udlændingsservice og Statsforvaltningerne.

Danmark har gennemført opholdsdirektivet i dansk ret. Opholdsdirektivet er i dansk ret først og fremmest gennemført i EU-opholdsbekendtgørelsen, ved henvisning i den generelle regel i udlændingeloven om, at en række af bestemmelserne i udlændingeloven kun finder anvendelse med de begrænsninger, der følger af EU-reglerne, og i sociallovgivningen i forhold til de sociale rettigheder i forbindelse med kravet om ligebehandling og kravet om, at der ikke må ske udvisning som en automatisk konsekvens af modtagelse af hjælp fra de sociale myndigheder. Desuden følger sagsbehandlings- og procedurereglerne af forvaltningsloven. Reglerne vedrørende visum er gennemført ved skriftlige vejledninger, retningslinjer og i pas- og visumkundgørelsen.

Da der alene er tale om et punkt til drøftelse, har sagen ikke konsekvenser for dansk ret.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en drøftelse af Kommissionens evaluering af medlemsstaternes gennemførelse af opholdsdirektivet og en fortsat drøftelse af risikoen for misbrug af reglerne om fri bevægelighed. Regeringen vil fastholde ønsket om en ændring af opholdsdirektivet, så medlemsstaterne igen kan stille krav om, at en tredjelandstatsborger skal have et forudgående lovligt ophold i en anden medlemsstat for at få familiesammenføring med en unionsborger, der har gjort brug af retten til fri bevægelighed.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der foreligger ikke officielle tilkendegivelser fra de øvrige EU-lande om sagen.

6. Høring

Sagen har været nævnt kort i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 3. september, 6. november 2008 og den 5. februar 2009.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen, da der alene er tale om en sag til drøftelse på rådsmødet.

8. Nærhedsprincippet

Da der er tale om en sag til drøftelse, har nærhedsprincippet ikke relevans for sagen.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25. september 2008 og den 27.-28. november 2008.

Dagsordenspunkt 12): Asylstøttekontoret*

Nyt notat

Resumé:

Kommissionen ventes at præsentere sit forslag vedrørende oprettelse af Det Europæiske Asylstøttekontor, der skal have til opgave at bistå medlemslandene med at styrke det praktiske samarbejde på asylområdet. Forslaget har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danmark deltager som følge af forbeholdet ikke i vedtagelsen af forslaget. Regeringen vil tage stilling til forslaget, når det foreligger. Regeringen vil tage Kommissionens præsentation til efterretning.

1. Baggrund

Det fremgår af den europæiske indvandrings- og asylpagt, som vedtaget af Det Europæiske Råd under det franske formandskab, at tiden er kommet til at gennemføre nye tiltag for at afslutte udviklingen af det fælles europæiske asylsystem, og at Det Europæiske Råd i den forbindelse er blevet enigt om oprettelsen af Det Europæiske Asylstøttekontor.

Kommissionen forventes at fremsætte forslag vedrørende oprettelse af Det Europæiske Asylstøttekontor i løbet af februar 2009.

Kommissionens forslag ventes fremsat med hjemmel i EF-traktatens artikel 63, stk. 1, og artikel 66.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26.-27. februar 2009 forventes Kommissionen at ville præsentere sit forslag, hvorefter der forventes en generel udveksling af synspunkter.

2. Formål og indhold

Det Europæiske Asylstøttekontor vil skulle virke som en ramme om det praktiske samarbejde mellem medlemslandenes myndigheder på asylområdet. Hensigten med en styrkelse af det praktiske samarbejde er blandt andet, at det forventes at medføre en højere grad af harmonisering af medlemslandenes praksis angående anerkendelse af flygtninge og andre

* Forslaget ventes fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

med behov for international beskyttelse (subsidiær beskyttelse) gennem informationsudveksling, herunder vedrørende medlemslandenes erfaringer og praksis.

Endvidere vil Det Europæiske Asylstøttekontor skulle bistå med tiltag som f.eks. uddannelsesaktiviteter.

På sigt forventes Det Europæiske Asylstøttekontor også at skulle varetage opgaver i relation til koordineringen af eventuelle asylekspertteams (udstationerede asyleksperter fra de nationale administrationer) og andre tiltag, der skal have til formål at bistå medlemslande, hvis asylsystemer måtte befinde sig under særligt pres som følge af omfanget af tilstrømningen af asylansøgere.

Det Europæiske Asylstøttekontor får ikke beslutningskompetence i asylsager.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Der findes ikke dansk lovgivning, der regulerer det praktiske samarbejde på asylområdet med andre medlemslande i EU.

Eventuel senere vedtagelse af Kommissionens forslag har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen, og forslagene ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil tage stilling til forslaget, når det foreligger. Regeringen vil tage Kommissionens præsentation til efterretning.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

De øvrige medlemslande forventes at støtte oprettelsen af Det Europæiske Asylstøttekontor.

6. Høring

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 5. februar 2009.

7. Europa-Parlamentet

Forslaget vil blive forelagt Europa-Parlamentet i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i forslaget.

8. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet vil blive vurderet, når Kommissionens forslag foreligger.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Eventuel senere vedtagelse af Kommissionens forslag har ingen statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen, og forslagene ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integration.

Dagsordenspunkt 13): Situationen for irakiske flygtninge

Nyt notat

Resumé:

Formandskabet forventes under mødet at følge op på rådskonklusionerne om genbosætning af irakiske flygtninge som vedtaget på rådsmødet den 27. november 2008 og lægge op til drøftelser af det videre forløb. Resultaterne af et embedsmandsmøde i Haag om den videre håndtering af flygtningesituationen i Irak forventes endvidere at blive drøftet. Nærhedsprincippet har ikke betydning for sagen. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Regeringen kan tilslutte sig et fælles EU genbosætningstiltag og en samlet plan til løsning af flygtningesituationen i Irak med vægt på at skabe forhold i og omkring Irak, der muliggør bæredygtig tilbagevenden.

1. Baggrund

Rådet vedtog den 27. november 2008 konklusioner om et fælles EU tiltag om genbosætning af op imod 10.000 irakiske flygtninge. Konklusionerne tog afsæt i en rapport om erfaringerne fra den fact-finding mission til Jordan og Syrien, som Kommissionen og en række medlemslande gennemførte den 1.-6. november 2008, for at vurdere genbosætningsbehovene for irakiske flygtninge i disse lande.

Den 1.-2. december 2008 mødtes embedsmænd fra medlemslandene på højt niveau i Haag med henblik på at drøfte og blive enige om en fælles og helhedsorienteret plan til løsning af flygtningesituationen i Irak og dets nabolande.

Formandskabet forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26.-27. februar 2009 at følge op på rådskonklusionerne og at lægge op til en drøftelse af det videre forløb. Formandskabet forventes endvidere at inddrage resultaterne fra embedsmandsmødet i Haag den 1.-2. december 2008 vedrørende en samlet plan for håndtering af den irakiske flygtningesituation.

2. Formål og indhold

På rådsmøderne (retlige og indre anliggender) henholdsvis den 24.-25. juli 2008 og den 25. september 2008 vedtog Rådet konklusioner om genbosætning af irakiske flygtninge.

Den 1.-6. november 2008 foretog Kommissionen en *fact finding* mission til Jordan og Syrien for at vurdere genbosætningsbehovene for irakiske flygtninge i disse lande. Kommissionen udarbejdede, på baggrund af erfaringerne fra missionen, en rapport.

Kommissionens rapport gav anledning til, at Rådet den 27. november 2008 vedtog konklusioner om et fælles EU tiltag om genbosætning af op imod 10.000 irakiske flygtninge.

Rådet noterer sig i konklusionerne Kommissionens rapport over EU-missionen til Jordan og Syrien og opfordrer medlemslandene til at udvise solidaritet med Irak og dets nabolande ved at genbosætte irakiske flygtninge, som befinder sig i særligt sårbare situationer.

Genbosætning af irakiske flygtninge sker på et frivilligt plan og i lyset af medlemslandenes modtagelseskapacitet og den indsats de allerede kan have ydet.

Målet er at genbosætte op mod 10.000 irakiske flygtninge inklusive de irakiske flygtninge, som allerede er eller vil blive modtaget i medlemslandene via de nationale genbosætningsprogrammer eller enkeltstående genbosætningstiltag.

Rådet anerkender samtidig den humanitære og økonomiske indsats, som EU og medlemslandene enkeltvis har ydet for at afhjælpe situationen såvel som det forhold, at nogle medlemslande allerede har genbosat irakiske flygtninge – særligt via de nationale genbosætningsprogrammer.

I konklusionerne fremhæves det, at det centrale formål med EU's indsats er at skabe forhold i Irak, der tillader, at irakiske flygtninge og internt fordrevne personer kan vende sikkert tilbage til deres hjem samtidig med, at menneskerettigheder sikres overholdt. Der henvises ligeledes til, at Rådet tidligere har konkluderet, at situationen i og omkring Irak fordrer en helhedsorienteret løsning, og at der med dette mål for øje vil blive afholdt et højniveaumøde i Nederlandene den 1.-2. december 2008.

Mødet i Nederlandene havde deltagelse af embedsmand på højt niveau fra EU-medlemslandenes udenrigsministerier og/eller udlændingeministerier, Kommissionen, IOM, UNHCR, GDISC (General Directors' Conference) samt IGC (Inter Governmental Consultations).

Formålet med mødet var at udarbejde en samlet plan for håndtering af den irakiske flygtningesituation, der vil kunne stå på tre ben: 1) Bæredygtig tilbagevenden til Irak – både fra nærområdet og fra EU-landene 2) Øget praktisk samarbejde, bl.a. ved behandling af spon-tanasylsager indgivet i EU, og 3) Genbosætning.

Det følger af konklusionerne fra mødet, at sikkerhedssituationen i Irak anses som forbedret, og at frivillig tilbagevenden allerede finder sted i nogen grad.

Som opfølgning på mødet vil der blive udviklet en samlet og koordineret plan i tæt samarbejde med de irakiske myndigheder, der bygger på en balance mellem de tre grundsten: Beskyttelse, tilbagevenden og genbosætning.

Den samlede plan har som mål;

- at muliggøre bæredygtig tilbagevenden til Irak gennem kapacitetsopbygning i landet i samarbejde med de irakiske myndigheder samt ved hjælp af skræddersyede programmer for tilbagevenden og reintegration,

- at lette byrden på modtagelseskapaleten i Iraks nabolande og i Irak ved at genbosætte sårbare flygtninge,
- at tilbyde beskyttelse til irakere med behov herfor via en mere ensartet anerkendelsesprocent i medlemslandene, og
- at styrke det praktiske samarbejde mellem EU-landene ved at bistå hinanden med udveksling af ekspertise til håndtering af voldsomme tilstrømninger af asylsøgere.

Som en slags pilotprojekt indtil oprettelsen af et kommende EU-asylstøttekontor, hvorom Kommissionen præsenterer sit forslag på rådsmødet den 26.-27. februar 2009, vil en midlertidig Irakfunktion under GDISC blive oprettet, der vil skulle koordinere gennemførelsen af en række af elementerne i planen. Det er endvidere hensigten, at der skal oprettes et EU "clearing house", hvorigennem UNHCR på koordineret vis vil præsentere flygtninge for medlemslandene med henblik på genbosætning. Muligheden for fælles genbosætningsmissioner nævnes også.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Da der er tale om en drøftelse af opfølgningen på rådskonklusioner, er spørgsmålet om gældende dansk ret ikke relevant

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan tilslutte sig et fælles EU genbosætningstiltag og en samlet plan til løsning af flygtningesituationen i Irak med vægt på at skabe forhold i og omkring Irak, der muliggør bæredygtig tilbagevenden.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

Medlemslandene støtter generelt et fælles EU tiltag med henblik på genbosætning af irakiske flygtninge, men det er stadig uvist, hvilke medlemsstater der ønsker at bidrage til en fælles genbosætningsindsats.

På nuværende tidspunkt er det alene Danmark, Finland, Irland, Nederlandene, Sverige samt UK, der har stående genbosætningsordninger.

6. Høring

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 5. februar 2009.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

8. Nærhedsprincippet

Da der er tale om en drøftelse af opfølgningen på rådskonklusioner og på et højniveaumøde, har nærhedsprincippet ikke relevans for sagen.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Rådskonklusionerne har været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik forud for rådsmødet den 27.-28. november 2008.

Dagsordenspunkt 14): Ulovlig indvandring via Middelhavet – ministerhenvendelse fra Cypern, Grækenland, Italien og Malta

Nyt notat

Resumé:

Indenrigsministrene fra Cypern, Grækenland, Italien og Malta har den 13. januar 2009 fremlagt et fælles papir, der sætter fokus på problemerne med ulovlig indvandring via Middelhavet. De fire lande ønsker sagen drøftet med henblik på at synliggøre problematikken og finde fælles løsninger og opfordrer endvidere de øvrige EU-lande til at påtage sig et større ansvar. Der foreslås såvel en styrkelse af eksisterende tiltag og etablering af nye tiltag – herunder øget byrdefordeling. Sagen vurderes ikke at have hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Nærhedsprincippet er ikke relevant for sagen. Regeringen støtter generelt tiltag til bekæmpelse af ulovlig indvandring i EU, hvorfor en drøftelse af de fire landes henvendelse bør prioriteres.

1. Baggrund

Cypern, Grækenland, Malta og Italien har i 2008 oplevet en kraftig stigning i antallet af ulovlige indrejser ad søvejen i forhold til 2007. På denne baggrund afholdtes der i november 2008 og efterfølgende i januar 2009 møde mellem de fire lande med henblik på videre drøftelser af problematikken.

På det uformelle rådsmøde for retlige og indre anliggender i Prag den 15.-16. januar 2009 præsenterede de fire lande et fælles papir med en opfordring til EU og medlemsstaterne om støtte og yderligere solidaritet og byrdefordeling på området.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26.-27. februar 2009 forventes en drøftelse af sagen. Det kan ikke udelukkes, at der vil blive udarbejdet rådskonklusioner om sagen.

2. Formål og indhold

Det fremgår af ministerhenvendelsen, at Cypern, Grækenland, Italien og Malta ønsker at gøre opmærksom på det voksende problem med ulovlig indvandring via søvejen, og der opfordres til en hurtig gennemførelse af igangværende projekter og initiativer rettet mod den ulovlige indvandring, samtidig med at der anmodes om yderligere støtte – såvel i form af ressourcer som anden støtte – fra EU og de andre medlemsstater. Der opfordres herunder til en udvidelse af den eksisterende byrdefordeling, således at en del af ansvaret for behandling af de mange asylansøgninger kan videregives fra de mest belastede medlemsstater til andre medlemsstater.

Der peges på, at situationen er problematisk såvel i forhold til de berørte modtagerlande, fordi der lægges et hårdt pres på de nationale asylsystemer og administrative ressourcer, som i forhold til de illegale indvandrere, der sætter livet på spil på havet i forbindelse med de

ulovlige indrejser. Herudover nævnes som et mere generelt sikkerhedshensyn, at de fire lande frygter, at området udvikler sig til transitområde for ulovlig trafik af narkotika, menneskesmugling, og anden grænseoverskridende kriminalitet.

De fire lande peger på en række initiativer med henblik på at forbedre situationen.

De øvrige medlemslande opfordres til at give Kommissionen mandat, og om nødvendigt ressourcer, til at indgå i forhandlinger om indgåelse af yderligere tilbagetagelsesaftaler mellem EU og tredjelande, samt at indføre et fælles "EU-laissez-passer" for at lette udsendelser og stille krav om anvendelse heraf i forbindelse med tilbagetagelsesaftaler. Der opfordres endvidere til yderligere samarbejde mellem EU og internationale organisationer, herunder UNHCR og IOM, med henblik på etablering af hjemsendelses- og kapacitetsopbygningsprogrammer.

De fire lande vil sideløbende samarbejde om at udvikle diplomatiske relationer til tredjelande, der fremstår problematiske i relation til udsendelsesmuligheder, herunder gennem bilaterale tilbagetagelsesaftaler, og vil opfordre andre medlemslande til at deltage i dette samarbejde.

De diplomatiske og forhandlingsorienterede løsningsspor skal kombineres med en fortsat styrkelse af FRONTEX (det europæiske grænseagentur) og en fortsat indsats med fælles operationer i Middelhavet med deltagelse fra medlemslandene i form af personel samt kapaciteter fra den centrale liste over udstyr (CRATE). Der opfordres endvidere til at etablere specialiserede FRONTEX-kontorer rettet imod indsatser på særlige vanskelige grænseovergange.

De fire lande udtaler endvidere stor støtte til det igangværende arbejde med revision af Dublin-forordningen og opfordrer til, at byrdefordelingsbegrebet i tilgangen til sikring af de ydre grænser udvides med øget finansiel støtte, samt at der skabes en formaliseret ordning, der sikrer en mere ligelig fordeling af ansvaret for behandling af asylansøgninger. Der opfordres også til, at der arbejdes med en omfordeling af personer, der har fået asyl, og personer, der pågribes i forbindelse med FRONTEX-operationer.

Der henvises herved til den europæiske asyl- og indvandringspagt, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd i oktober 2008, og som fastslår principperne om en solidarisk tilgang og byrdefordeling.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Da der alene er tale om en drøftelse, er spørgsmålet om gældende dansk ret ikke relevant

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt tiltag til bekæmpelse af ulovlig indvandring i EU, hvorfor en drøftelse af de fire landes henvendelse bør prioriteres.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

De andre landes holdninger til ministerbrevet kendes ikke på nuværende tidspunkt, men tiltag, der lægger sig op ad den europæiske asyl- og indvandringspagt, forventes at blive støttet af de andre medlemslande.

6. Høring

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 5. februar 2009.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen

8. Nærhedsprincippet

Da der er tale om en drøftelse, har nærhedsprincippet ikke relevans for sagen.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Ministerbrevet har hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Dagsordenspunkt 15): Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fællesskabskodeks for visa (Visumkodeksen) KOM(2006) 403 endelig*

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Resumé:

Forslaget har til formål at inkorporere alle eksisterende Schengenregler og retsakter vedrørende betingelser og procedurer for udstedelse af visa i én visumkodeks, øge gennemsigtigheden og præcisere de eksisterende regler, indføre foranstaltninger med henblik på at harmonisere procedurerne, styrke retssikkerheden og retsplejegarantierne og dermed sikre en mere ensartet anvendelse af Schengenreglerne om visum.

Forslaget skønnes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Danmark deltager som følge af forbeholdet ikke i vedtagelsen af forslaget. Da forslaget udgør en udbygning af Schengen-reglerne, skal Danmark inden seks måneder efter vedtagelsen træffe afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre forordningen i dansk ret. Den mellemstatslige tilslutning til forordningen vil, som forslaget foreligger, medføre visse ændringer i udlændingeloven primært af teknisk karakter. Det kan ikke udelukkes, at forslaget vil medføre statsfinansielle konsekvenser, men en vurdering af dette spørgsmål er endnu ikke afsluttet.

Regeringen støtter, at der skabes klarhed over det samlede regelsæt vedrørende betingelser og procedurer for visumudstedelse. Herudover bifalder regeringen, at der i alle Schengenlande indføres krav om begrundelse af afslag på visum og ret til at klage over afslag.

1. Baggrund

Inden for rammerne af Schengensamarbejdet betragtes en fælles visumpolitik som et grundlæggende element i forbindelse med oprettelsen af et fælles rejseområde uden kontrol ved de indre grænser.

Schengenreglerne vedrørende visumpolitikken, herunder de fælles konsulære instrukser, blev inkorporeret i EU's institutionelle og retlige bestemmelser efter Amsterdam-traktatens ikrafttrædelse. De fælles konsulære instrukser er på nuværende tidspunkt det grundlæggende instrument for procedurerne og betingelserne for udstedelse af visa til kortvarigt ophold, transitvisa og lufthavnstransitvisa, selv om visse principper også findes i Schengenkonventionen og en række bestemmelser i andre særskilte retsakter.

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

I Haag-Programmet understreges det, at der er behov for en videre udbygning af den fælles visumpolitik som del af et system med flere niveauer, der skal lette den lovlige rejseaktivitet og håndtere den ulovlige indvandring gennem yderligere harmonisering af national lovgivning og behandlingspraksis ved de lokale konsulære missioner. Med henblik herpå opfordres Kommissionen i Haag-Programmet til at revidere de fælles konsulære instrukser.

Kommissionen har på den baggrund den 19. juli 2006 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fællesskabskodeks for visa.

Kommissionens forslag er fremsat under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, artikel 62, stk. 2, litra a) og b), nr. ii).

Forslaget skal vedtages med kvalificeret flertal i overensstemmelse med proceduren for fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. EF-traktatens artikel 251.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I det omfang Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit IV i EF-traktaten, træffer Danmark i henhold til artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

Det fremgår af forslagets præambel, at der er tale om et forslag til udbygning af Schengen-reglerne.

Forslaget har i den første tid efter fremsættelsen i Rådet været stærkt nedprioriteret, idet andre emner, herunder emner relateret til indførelse af det fælles visuminformationssystem (VIS), har haft større prioritet. Forslaget til en Visumkodeks er derfor først blevet drøftet inden for det seneste år og drøftes fortsat på embedsmandsniveau.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26. – 27. februar 2009 ventes formandskabet at give en status på drøftelserne af forslaget.

2. Formål og indhold

Formålet med fremsættelsen af forslaget er at styrke sammenhængen i den fælles visumpolitik ved at

- Inkorporere alle retsakter vedrørende de beslutninger, der træffes i forbindelse med visa, i én enkelt retsakt - visumkodeksen

- Udvikle visse dele af de nuværende forskrifter for at tage hensyn til den seneste udvikling og nye dimensioner af proceduren for udstedelse af visum og udfylde eksisterende huller
- Øge gennemsigtigheden og retssikkerheden ved at præcisere de fælles konsulære instruksers og bilagenes retlige status ved at fjerne bestemmelser, der er overflødige eller af praktisk karakter fra retsaken
- Styrke de proceduremæssige garantier ved at fastsætte regler om pligten til at begrunde afslag på visumansøgninger
- Sikre en højere grad af proceduremæssig ligebehandling af visumansøgerne ved at præcisere en række spørgsmål og derved sikre en mere ensartet anvendelse af reglerne.

Det kan med andre ord siges, at forslaget overordnet set med få undtagelser alene indeholder regler, der allerede eksisterer i dag. Nyskabelser vil blive fremhævet i gennemgangen nedenfor.

Herudover indeholder forslaget i en række af artiklerne henvisninger til opdatering i visuminformationssystemet (VIS) i overensstemmelse med VIS-forordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2008 af 9. juli 2008 om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold.

Der er i udkastet til forordning endvidere taget hensyn til Schengen-grænsekodeksen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 562/2006 af 15. marts 2006 om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage, for at sikre sammenhæng i lovgivningen.

Det bemærkes til gennemgangen af forslagets indhold nedenfor, at visse af artikelnumrene er udeladt, fordi de ikke længere indgår i forslaget, som det foreligger, eller er flyttet til et andet artikelnummer.

Endvidere gennemgås ikke artikel 11 (optagelse af biometriske kendetegn), artikel 37 (samarbejde vedrørende modtagelsen af visumansøgninger), artikel 38 (samarbejde med eksterne serviceydere) og artikel 39 (organisatoriske forhold), idet bestemmelserne indgår som en del af et separat forslag om ændring af de fælles konsulære instrukser til de diplomatiske og konsulære repræsentationer med hensyn til indførelse af biometriske kendetegn, herunder bestemmelser om organisering af modtagelsen og behandlingen af visumansøgninger, (KOM(2006) 269 endelig). Dette forslag blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg i den nationale EU-procedure i forbindelse med rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. – 28. november 2008.

2.1 Generelle bestemmelser

Afsnittet om generelle bestemmelser indeholder i [artikel 1](#) en bestemmelse om formålet med og rammerne for forordningen. Det fastslås således, at forordningen etablerer procedurerne og betingelserne for udstedelse af visum til medlemsstaternes område til et ophold på maksimalt tre måneder inden for en seks måneders periode.

Herudover indeholder afsnittet en bestemmelse i [artikel 2](#) om definitioner af visse ord anvendt i forordningsteksten, herunder definitioner af "visum", der er en tilladelse til indrejse med henblik på ophold i op til tre måneder eller transit gennem en eller flere medlemsstater eller transit gennem medlemsstaternes lufthavne. Ordet "konsulat" defineres som medlemsstaternes ambassader og konsulære poster. Ordet vil blive brugt i overensstemmelse hermed i gennemgangen nedenfor.

Endelig indeholder [artikel 2a](#) en bestemmelse om, hvem der er forpligtet til at have et lufthavnstransitvisum samt om undtagelser til denne pligt.

2.2 Myndigheder, der tager del i procedurene vedrørende visumansøgninger

Forslagets [artikel 3](#) indeholder en nærmere angivelse af, hvilke myndigheder der er kompetente til behandlingen af visumansøgninger, herunder at medlemsstaternes konsulater skal behandle visumansøgninger, samt at personer med ansvar for grænsekontrol kan behandle visumansøgninger i overensstemmelse med forslagets artikel 32 og 33. Herudover kan medlemsstaterne involvere andre myndigheder i visumsagsbehandlingen, herunder for eksempel centrale visummyndigheder.

Endvidere fastlægger forslaget i [artikel 3a](#) bestemmelser om, hvilken medlemsstat der skal behandle en given ansøgning om visum afhængigt af, hvilket land der er hoveddestinationen for ansøgers rejse. I [artikel 4 og 6](#) fastlægges bestemmelser om den territoriale kompetence for behandling af visumansøgninger.

Forslagets [artikel 7](#) fastlægger bestemmelser om repræsentationsaftaler, der indgås mellem medlemslande med henblik på at aflaste hinanden i visumudstedelsen på destinationer, hvor en medlemsstat ikke ser sig i stand til selv at stå for visumudstedelse. Der lægges endvidere op til, at der etableres en mulighed for, at en repræsentationsaftale kan bemyndige en repræsenterende medlemsstat til at give afslag på visum på vegne af den repræsenterede stat. Dette er en nyskabelse i forhold til gældende regler.

2.3 Visumansøgningen

Forslagets [artikel 10](#) fastlægger, at en visumansøgning kan indgives maksimalt 3 måneder før den forventede påbegyndelse af rejsen, samt at visumansøgeren kan blive anmodet om at bestille tid med henblik på indgivelse af visumansøgningen.

I forslagets [artikel 10a](#) fastlægges de generelle regler for indgivelse af en visumansøgning. En visumansøger skal således fremlægge en udfyldt ansøgningsformular, et gyldigt pas, et fotografi, tillade, at fingeraftrykkene optages, medmindre den pågældende er omfattet af en

undtagelse hertil, betale visumgebyret, fremlægge den nødvendige understøttende dokumentation, og om nødvendigt fremlægge bevis for en rejsesygeforsikring.

I artikel 10b fastlægges de nærmere bestemmelser om udformningen af den fælles visumansøgningsformular, der anvendes i alle tilfælde af indgivelse af en visumansøgning. Formularen vedhæftes Visumkodeksen som bilag III.

I forslagets artikel 10c fastlægges nærmere bestemmelser om gyldigheden af et rejsedokument, herunder at rejsedokumentets gyldighedsperiode skal vare mindst tre måneder ud over den planlagte dato for udrejse af Schengenlandene.

Af artikel 14 fremgår det, at ansøger skal fremlægge en række dokumenter til understøttelse af hans/hendes visumansøgning, herunder dokumenter vedrørende formålet med rejsen, dokumentation vedrørende overnatning, dokumentation vedrørende underholdsmidler til opholdet og midler til hjemrejsen.

Artikel 15 og 16 indeholder bestemmelser om henholdsvis rejsesygeforsikring, som der med få undtagelser altid skal fremlægges bevis for, og om visumgebyret på de nuværende 60 euro. I artikel 16 fastsættes endvidere visse undtagelser fra kravet om gebyr, herunder børn under 6 år.

Efter de seneste forhandlinger fremgår det nu også, at børn mellem 6 og 12 år alene skal betale et visumgebyr på 35 euro, og at medlemsstaterne kan vælge helt at undlade at kræve gebyr for børn i den nævnte aldersgruppe.

2.4 Sagsbehandling og afgørelser vedrørende en visumansøgning

Artikel 16a fastlægger, at et konsulat som det første skal afgøre, om det er den kompetente myndighed for behandlingen af den pågældende ansøgning.

Herefter skal ambassaden eller konsulatet ifølge artikel 16b afgøre om ansøgningen skal afvises, eller om den kan modtages. Med henblik herpå skal det vurderes, om ansøgningsformularen foreligger i udfyldt stand, om passet er gyldigt, om der foreligger et foto af ansøger, om fingeraftrykene er optaget, og om der er betalt et visumgebyr. Hvis disse betingelser ikke er opfyldt, skal ansøgningen afvises, visumgebyret betales tilbage, og sagen behandles ikke. Muligheden for afvisning af en visumansøgning er en nyskabelse i forhold til gældende EU-regler. Dansk ret indeholder dog allerede en sådan mulighed.

Hvis visumansøgningen opfylder førnævnte betingelser, kan ansøgningen modtages med henblik på videre behandling, og ansøgerens pas stemples som bevis for, at ansøgningen er modtaget, jf. forslagets artikel 17.

Ifølge artikel 18 skal det i forbindelse med behandlingen af en visumansøgning især undersøges, om visumansøger opfylder indrejsebetingelserne som fastsat i Schengengrænsekodeksen, artikel 5, stk. 1, og om ansøger udgør en risiko for illegal indvandring eller en risiko for medlemslandenes sikkerhed, samt om ansøger kan forventes at forlade medlemsstater-

nes område inden udløbet af visummet. Det skal tjekkes, at passet ikke er falsk eller blevet forfalsket, at formålet med rejsen er veldokumenteret, at ansøger har tilstrækkelige midler til sit underhold i forbindelse med det planlagte ophold og til hjemrejsen, at ansøger ikke er indberettet som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS) eller i nationale databaser, eller at ansøger ikke anses som en trussel mod den offentlige orden, den interne sikkerhed, den offentlige sundhed eller medlemsstaternes internationale relationer.

Forslagets artikel 19a fastslår, at en medlemsstat kan anmode andre medlemsstaters centrale myndigheder om at konsultere dens centrale myndigheder i forbindelse med behandlingen af en visumansøgning, der er indgivet af statsborgere fra visse tredjelande. Der fastsættes en svarfrist på fem kalenderdage, hvorefter en manglende reaktion fra de konsulterede myndigheder opfattes som en accept af visumudstedelse. En medlemsstat kan ligeledes anmode andre medlemsstater om, at dens centrale myndigheder alene informeres om udstedte visa. I forhold til de gældende regler for konsultation søges procedurerne forenklet og forkortet.

Svarfristen er efter de seneste forhandlinger sat til syv kalenderdage i stedet for fem.

Forslagets artikel 20 indeholder bestemmelser om maksimale sagsbehandlingstider, hvorefter en visumansøgning skal afgøres inden for 15 kalenderdage. Denne periode kan i individuelle tilfælde forlænges i op til 30 kalenderdage, hvis der er behov for nærmere undersøgelser af sagen. Fastlæggelse af en sagsbehandlingsfrist er en nyskabelse.

Efter de seneste forhandlinger er der indsat en ny bestemmelse, hvorefter sagsbehandlingen i undtagelsestilfælde kan forlænges til maksimum 60 kalenderdage.

2.5 Det udstedte visum

Det fremgår af forslagets artikel 20a, at et visum kan udstedes til en, to eller flere indrejser, og at et visum til flere indrejser kan udstedes med en gyldighedsperiode på op til fem år. Visa til flere indrejser udstedes alene til personer, der dokumenterer at have et særligt behov for at indrejse hyppigt, herunder visse forretningsfolk og offentligt ansatte, der ofte skal deltage i møder eller lignende, samt søfolk.

Forslagets artikel 21 fastlægger nærmere regler for udstedelse af visum med begrænset territorial gyldighed. Et sådant visum udstedes alene som en undtagelse til hovedreglen om, at et visum udstedes med gyldighed til alle Schengenlandene. Undtagelser kan blandt andet forekomme, når der foreligger humanitære grunde, særlige nationale interesser eller af hensyn til internationale forpligtelser.

Artikel 21a fastlægger bestemmelser om udstedelse af lufthavnstransitvisum til transit gennem internationale lufthavne i Schengenområdet, hvilket skal ske i forhold til visse nationaliteter som en undtagelse til hovedreglen om, at lufthavnstransit er visumfri. Et lufthavnstransitvisum kan udstedes til en eller flere indrejser afhængigt af ansøgerens behov og troværdighed.

Forslagets artikler 25 – 27 fastlægger bestemmelser om udfyldning af visumstickeren, hvilket skal foregå ved printning, ugyldiggørelse af en visumsticker i tilfælde af fejl, og om indsættelse af visumstickeren i ansøgerens rejsedokument.

Besiddelse af et visum til Schengenlandene eller et visum med begrænset national gyldighed sikrer ikke indehaveren en automatisk ret til indrejse i Schengen, jf. artikel 27a.

2.6 Afslag på visum

Artikel 27b indeholder bestemmelser om afslag på en ansøgning om visum. Det fastlægges, at der skal gives afslag på visum blandt andet, hvis ansøger ikke i tilstrækkelig grad underbygger og dokumenterer formålet og betingelserne for rejsen, fremlægger et falsk eller ugyldigt pas, ikke har tilstrækkelige midler til sit ophold og tilbagerejse, ikke har en rejsesygeforsikring, allerede har opholdt sig i tre måneder i Schengenområdet inden for en seks måneders periode, er indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS), eller anses som en trussel for den offentlige orden og den interne sikkerhed. Herudover skal der gives afslag, hvis der er berettiget tvivl om de af ansøger fremlagte dokumenters ægthed eller om troværdigheden af ansøgers forklaringer om sine intentioner om at udrejse af Schengenområdet inden udløbet af visummet.

Herudover fastlægger artiklen, at et afslag på visum skal begrundes skriftligt, og den pågældende skal have adgang til at klage over afgørelsen. Dette er en væsentlig nyskabelse i de fælles Schengenregler i forhold til de gældende regler, hvor hvert medlemsland selv bestemmer, om det vil give et begrundet afslag og adgang til klage over afslaget på visum. Danmark har allerede i national ret regler om, at afslag på visum skal begrundes, og at ansøgeren kan klage til Integrationsministeriet over et afslag på en ansøgning om visum truffet af Udlændingetjenesten.

2.7 Ændring af gyldighedsperioden for et udstedt visum

Artikel 28 vedrører muligheden for forlængelse af et visums gyldighed i op til tre måneder, hvis der foreligger force majeure eller humanitære grunde. Der skal i den forbindelse betales et gebyr på 30 euro.

Annullering og inddragelse af et visum kan ifølge artikel 29 ske, hvis det efter udstedelsen står klart, at indehaveren ikke opfylder betingelserne for udstedelsen (annullering), og inddragelse af et visum kan ske enten efter ønske fra ansøgeren eller efter ønske fra myndighederne, hvis betingelserne for udstedelse af visummet ikke længere er opfyldt.

Efter de seneste drøftelser fremgår det nu af bestemmelsen, at indehaveren af et annulleret eller inddraget visum skal have ret til at klage over afgørelsen, hvis den er truffet imod den pågældendes ønske.

2.8 Visa udstedt ved de ydre grænser

I forslaget artikel 32 fastlægges muligheden for udstedelse af visum ved de ydre grænser som en undtagelse til hovedreglen om, at visa udstedes på konsulaterne.

Som betingelse for udstedelsen af visum – ud over de almindelige indrejsebetingelser som beskrevet i Schengengrænsekodexens artikel 5, stk. 1, herunder gyldigt pas og ikke-indberetning i SIS, - skal ansøger have været ude af stand til at søge om visum på et tidligere tidspunkt, og den pågældende skal om nødvendigt fremlægge dokumentation for de uforudsigelige og tungtvejende grunde for indrejse. Visummet udstedes med gyldighed for alle Schengenlandene og for en periode på maksimalt 15 dage. I særlige tilfælde kan der udstedes et visum med nationalt begrænset gyldighed.

Ifølge artikel 33 kan der ved den ydre grænse undtagelsesvist udstedes visum til sømænd i transit, hvis de som ovenfor beskrevet opfylder de almindelige indrejsebetingelser og ikke har været i stand til at søge om visum i god tid inden afrejsen, samt at han/hun ønsker at indrejse med henblik på at af- eller påmønstre eller påmønstre igen et skib, som han/hun skal arbejde på eller har arbejdet på. Forud for visumudstedelsen skal der efter en særlig procedure udveksles informationer om den pågældende sømand, rejseruten og skibet.

2.9 Administrativ styring og organisering

Det fremgår af artiklerne 34 - 36, at medlemsstaterne er ansvarlige for organisering af visumsektionerne på deres konsulater, således at der fastsættes rotationsplaner, og at kun autoriseret personale får adgang til SIS og VIS. Endvidere skal medlemsstaterne sørge for, at der er tilstrækkeligt og trænet personale til opgaverne med visumsagsbehandling. Herudover skal personalet sørge for, at ansøgerne behandles korrekt og uden at diskriminere på grund af køn, etnisk oprindelse, religion, handicap, alder eller seksuel orientering.

Ifølge forslaget artikel 40 kan medlemsstaterne samarbejde med rejsebureauer og lignende om modtagelse af visumansøgninger i tilfælde, hvor der ikke er behov for optagelse af fingeraftryk, fordi de allerede foreligger i VIS. Før påbegyndelse af et sådant samarbejde undersøger medlemsstaten, om det pågældende rejsebureau opfylder betingelserne for akkreditering til samarbejdet, herunder bureauets licens og kontrakter med banker, kommercielle partnere i medlemsstaterne og flyselskaberne. Når aftalen om samarbejdet er indgået, skal medlemsstaterne løbende overvåge, at aftalen overholdes af rejsebureauet og dets personale.

Af artikel 40 bis fremgår det, at medlemsstaterne skal samle årlige visumstatistikker og udveksle dem senest 1. marts.

Af artikel 41 fremgår det, at medlemsstaterne skal sørge for at orientere offentligheden i det pågældende tredjeland om betingelserne og procedurerne for indgivelse af en ansøgning om visum, og om tidsfristerne for behandling af en visumansøgning, samt om hvilke nationaliteters borgere der skal sendes i forudgående konsultation hos de øvrige medlemslande inden udstedelse af visum, hvilket forøger sagsbehandlingstiden med op til 5 dage. Herudover skal offentligheden oplyses om, at et afslag på visum skal begrundes, og at der eksisterer en ret til at klage over afgørelsen hos en nærmere oplyst myndighed inden for en given frist.

2.10 Det lokale konsulære samarbejde

I artikel 42 fastlægges bestemmelser om det lokale *Schengen*-samarbejde. Med henblik på at sikre harmoniseringen af den fælles visumpolitik og en ensartet tilpasning til de lokale omstændigheder skal medlemsstaternes konsulater samarbejde om blandt andet fastlæggelse af en fælles liste over de supplerende dokumenter, der skal vedlægges en visumansøgning, om fælles kriterier vedrørende rejsesygeforsikring, opkrævning af visumgebyr og behandlingen af de forskellige former for rejsedokumenter udstedt i det pågældende tredjeland.

Endvidere skal der arbejdes med en harmoniseret tilgang til samarbejdet med rejsebureauer og eksterne serviceydere. Herudover skal der inden for det *lokale Schengen*-samarbejde jævnligt udveksles statistikker over udstedte visa og afviste visumansøgninger. Endelig skal der udveksles oplysninger om lokale forhold, modtagne falske og forfalskede dokumenter, illegale indvandringsruter, afslag på visum, samarbejde med flyselskaber og forsikringsselskaber, der udbyder rejsesygeforsikring. Med henblik herpå og med henblik på drøftelse af emner i relation til implementeringen af den fælles visumpolitik skal der holdes møder blandt medlemsstaternes konsulater en gang om måneden.

2.11 Afsluttende bestemmelser

Artikel 43 fastlægger, at en medlemsstat, der skal arrangere Olympiske Lege, skal anvende de særlige procedurer for lempelse af visumudstedelse til deltagerne som angivet i et Visumkodeksen knyttet bilag nr. XIII.

Artiklerne 44 – 46 vedrører procedurerne for ændringer i forordningens bilag og etableringen af et Visumudvalg, hvilket er en nyskabelse, der skal bistå Kommissionen i dens arbejde med den løbende opdatering af de til Visumkodeksen knyttede bilag nr. III, IV, VI, VII, VIII, IX, X, X-BIS og XIV. Herudover skal Visumudvalget udarbejde en håndbog eller arbejdsinstrukser over den harmoniserede praksis til brug for konsulaterne, når de behandler visumansøgninger. Denne håndbog er ligeledes en nyskabelse.

Ifølge artikel 47 skal medlemsstaterne sørge for at underrette Kommissionen om indgåede repræsentationsaftaler og aftaler med private serviceydere om modtagelse af visumansøgninger. Medlemsstaterne skal endvidere blandt andet underrette om, hvilke bemærkninger der kan indføres i visumstickerens bemærkningsfelt, om hvilke myndigheder der er kompetente til at forlænge et visum og om visumstatistikker hver sjette måned. Kommissionen skal sørge for elektronisk offentliggørelse af oplysningerne.

En ny artikel 47 A indeholder en liste over de bestemmelser i VIS-forordningen, der vil skulle ændres i forbindelse med forslagets gennemførelse.

Artikel 48 fastslår, at Schengenkonventionens artikel 9 – 17 erstattes af Visumkodeksens bestemmelser. Herudover ophæves en række retsakter, herunder de fælles konsulære instrukser, forordning nr. 789/2001 om procedurer for vedtagelse af visse retsakter på visum-

området, forordning nr. 1091/2001 om længerevarende visa og retten til ophold i alle Schengenlande og forordning nr. 415/2003 om udstedelse af visum på grænsen.

Det fremgår af artikel 49, at forordningen træder i kraft *på tyvendedagen* for dens offentliggørelse.

Endvidere fremgår det nu, at forordningen skal anvendes 6 måneder efter dens ikrafttræden, dog således at forpligtelsen til at begrunde afslag på en ansøgning om et visum, annullering og inddragelse af et visum, samt til at give klageadgang over nævnte afgørelser, herunder hvis truffet ved grænsen, først skal anvendes efter 18 måneder fra forordningens ikrafttræden.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Vedtagelsen af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen, og forslaget ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

En tilknytning til forslaget på mellemstatsligt grundlag i medfør af Protokollen om Danmarks Stilling vil få lovgivningsmæssige konsekvenser, idet der, som forslaget foreligger, vil skulle ske ændringer i udlændingeloven primært af teknisk karakter.

Visse bestemmelser i forslaget, artikel 11 (optagelse af biometriske kendetegn), artikel 37 (former for samarbejde vedrørende modtagelsen af visumansøgninger), artikel 38 (samarbejde med eksterne serviceydere) og artikel 39 (organisatoriske forhold), indgår som en del af et tidligere fremsat forslag, forslag til forordning om ændring af de fælles konsulære instrukser til de diplomatiske og konsulære repræsentationer med hensyn til indførelse af biometriske kendetegn, herunder bestemmelser om organisering af modtagelsen og behandlingen af visumansøgninger, (KOM(2006) 269 endelig). Disse bestemmelser er allerede gennemført i dansk lovgivning ved lov nr. 431 af 1. juni 2008 i forbindelse med gennemførelsen af VIS-forordningen i dansk ret.

Forslagets gennemførelse i udlændingeloven afstedkommer, at begrebet "EU-Visumkodeks" defineres i udlændingeloven.

Ifølge forslagets artikel 45-46 skal der med henblik på anvendelse af forordningen nedsættes et udvalg, der skal bistå Kommissionen, og som kan fastsætte gennemførelsesforanstaltninger til den nærmere udmøntning af reglerne i forordningen.

Efter udlændingelovens § 58 d, 1. pkt., kan integrationsministeren fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i Schengenkonventionen, Dublinforordningen og Eurodacforordningen. Det skal i den forbindelse overvejes, om der er behov for, at anvendelsesområdet for udlændingelovens § 58 d, 1. pkt., udvides således, at integrationsministeren også kan fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af de regler, der vil blive fastsat af ovennævnte komité.

Forslagets artikel 48 indebærer, at Schengenkonventionens artikel 9-17 om udstedelse af ensartet visum ophæves og erstattes af bestemmelser, der hovedsagelig gengiver indholdet af Schengenkonventionens artikel 9-17.

En vedtagelse af forslaget vil derfor betyde, at udlændingelovens § 4, stk. 1, og udlændingebekendtgørelsens § 15, stk. 3, og § 17, stk. 3 og stk. 4., der henviser til Schengenkonventionens artikel 12, artikel 15 og artikel 17, stk. 2, skal konsekvensændres.

Forslagets artikel 48 indebærer endvidere, at forordning nr. 1091/2001 af 28. maj 2001 om fri bevægelighed for indehavere af visum til længerevarende ophold ophæves. Forordning nr. 1091/2001 indeholder en bestemmelse om affattelse af Schengenkonventionens artikel 18 om længevarende nationalt visum og indebærer, at en person med et længerevarende nationalt visum har samme ret til at indrejse og opholde sig i alle Schengenlandene i de første tre måneder af visummets gyldighedsperiode som personer med et Schengenvisum. Herudover medfører forordningen, at personer med langtidsvisum, der ikke opfylder indrejsebetingelserne, har ret til transit til den visumudstedende stat.

Forordning nr. 1091/2001 er ved lov nr. 134 af 20. marts 2002 gennemført i udlændingelovens § 2 b, stk. 3, 1. pkt., og 4. pkt., der derfor skal ændres på baggrund af ophævelsen af forordningen.

Forslagets artikel 17 indeholder en bestemmelse om, at en visumansøgning skal afvises, hvis ansøgningen ikke indeholder en udfyldt og undertegnet ansøgningsformular, et pas, der er gyldigt mindst tre måneder ud over tidspunktet for den planlagte tilbagerejse, et foto, eller hvis ansøger ikke lader sine fingeraftryk optage, eller ansøger ikke betaler visumgebyret.

En vedtagelse af forslaget vil betyde, at udlændingelovens § 47 c, stk. 1, om danske ambassaders og konsulaters kompetence til at afvise en visumansøgning, skal konsekvensændres, så afvisningsgrundene tilpasses forslagets bestemmelser.

Forslaget til forordning om en fællesskabskodeks for visum artikel 19a regulerer repræsentationernes konsultation af andre medlemsstaters centrale myndigheder, før visse tredjelandsstatsborgere meddeles visum. Artikel 19a svarer i det væsentligste til Schengenkonventionens artikel 17, stk. 2, og de fælles konsulære instrukser om konsultation, bortset fra at der ikke længere er fælles regler for konsultation af egne centrale myndigheder.

En vedtagelse af forslaget vil derfor betyde, at udlændingebekendtgørelsens § 15, stk. 3, skal konsekvensændres, således at der ikke henvises til Schengenkonventionens artikel 17, stk. 2, men til Visumkodeksens artikel 19a, samt at "egne myndigheder" udgår af bestemmelsen.

Forslagets artikel 10c, litra a), bestemmer, at en ansøger ved ansøgning om visum skal fremlægge et gyldigt rejsedokument, der mindst skal være gyldigt tre måneder efter den planlagte udrejse af medlemsstaternes område.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 19, stk. 1, udstedes visum således, at det udløber senest tre måneder før udløbet af udlændingens pas eller, hvis udlændingen ikke har pas, senest seks måneder før udløbet af tilbagerejsetilladelsen til det land, som har udstedt udlændingens rejselegitimation.

Hvis forslaget vedtages, vil udlændingebekendtgørelsen § 19, stk. 1, 2. led, skulle konsekvensændres med henblik på at fastsætte fristen for personer uden pas til senest tre måneder før udløbet af tilbagerejsetilladelsen til det land, der har udstedt udlændingens rejselegitimation.

Forslaget til forordning indeholder i artikel 20a en bestemmelse om, at et visum med henblik på transit udstedes med en gyldighedsperiode, der svarer til den tid, der er nødvendig for transitten.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 14, nr. 2, udstedes et visum med henblik på transit til en transitperiode på maksimalt 5 dage. Bestemmelsen vil skulle konsekvensændres i overensstemmelse med bestemmelsen i forslagets artikel 20a.

Forslaget til forordning om en fællesskabskodeks for visum indeholder i artikel 28 en regel om forlængelse af visum.

Af udlændingebekendtgørelsens § 18, stk. 1, 1. punktum, fremgår det, at et visum kan forlænges, når der foreligger force majeure, humanitære hensyn, tungtvejende forretningsmæssige eller personlige grunde. Forlængelse kan som udgangspunkt kun ske på grundlag af oplysninger, der ikke forelå på tidspunktet for visumudstedelsen og kun, hvis formålet med opholdet ikke ændres.

Af forslaget til artikel 28, stk. 1, fremgår det, at der kan ske forlængelse af visum, hvis der foreligger et af de fire førnævnte hensyn. Der stilles i den foreslåede artikel 28 ikke krav om, at der også som betingelse for visumforlængelse skal være tale om nye oplysninger og uændret formål med visumansøgningen.

En vedtagelse af forslaget vil derfor betyde, at udlændingebekendtgørelsens § 18 vil skulle konsekvensændres i overensstemmelse med forslagets artikel 28.

Forslagets artikel 32 og 33 samt det tilknyttede bilag XII vedrører udstedelse af visum ved grænsen og visum til søfarende.

Cirkulære nr. 33 af 23. marts 2001 om udstedelse af visum ved indrejse i Danmark og cirkulære nr. 7 af 31. januar 2002 om udstedelse af visum ved indreisen til visumpligtige sømænd udstedes af Udlændingesservice, der vil skulle foretage mindre tilpasninger i cirkulærerne for at tilpasse dem til artikel 32 og 33 i forslaget.

Herudover fremgår det, at muligheden for at udstede kollektivvisum ikke overføres til Visumkodeksen, idet sådanne visa ikke længere skal anvendes. Vedtagelsen af forslaget vil betyde, at udlændingebekendtgørelsen § 14, nr. 3, om kollektivvisum skal ophæves.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at der skabes klarhed over det samlede regelsæt vedrørende betingelser og procedurer for visumudstedelse.

Herudover bifalder regeringen, at der i alle Schengenlande indføres krav om begrundelse af afslag på visum og ret til klage over afslag.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

Da der i vid udstrækning er tale om en kodificering af gældende regler, støtter de øvrige lande generelt forslaget.

Visse medlemslande har indvendinger imod nyskabelsen om at indføre en forpligtelse til at begrunde afslag på visum og give adgang til klage over et afslag, idet disse lande ikke har regler for sådanne forpligtelser, og idet landene forventer en uforholdsmæssig stor forøgelse af arbejdsbyrden forbundet med afslag på visum og klageadgang.

6. Høring

Advokatsamfundet, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, Amnesty International, Det Danske Center for Menneskerettigheder og Rådet for Etniske Minoriteter har været hørt over forslaget.

Alene Det Danske Center for Menneskerettigheder har afgivet bemærkninger til forordningsforslaget.

Det Danske Center for Menneskerettigheder hilser det velkommen, at der med forslaget lægges op til en sammenskrivning af adskillige gældende visumretsakter – herunder blandt andet de fælles konsulære instrukser, oprindeligt vedtaget i Schengen-regi inden for rammerne af det (dengang) mellemstatslige samarbejde – til nu ét instrument. Herved tilføres retstilstanden en længe tiltrængt højere grad af gennemsigtighed og forudsigelighed.

Endvidere anfører Det Danske Center for Menneskerettigheder, at indførelse af en sontring mellem visumansøgninger, der afvises af formelle grunde, jf. forslagets artikel 19 (nu artikel 17), og ansøgninger, som efter gennemført realitetsbehandling ikke imødekommes, jf. artikel 23 (nu artikel 27b), ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt må anses for en positiv nyskabelse. Det samme gælder de ved den sidstnævnte bestemmelse indføjede processuelle forskrifter om begrundelsespligt og om obligatorisk klagemulighed i sager om afslag på ansøgning om visum.

Sagen har *senest* været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 5. februar 2009.

7. Europa-Parlamentet

Der foreligger et udkast til en betænkning nr. 2006/0142(COD).

Det fremgår af betænkningen, at Europa-Parlamentet finder, at der skal sættes fokus på letelse af procedurerne for visumansøgere, herunder især for de hyppigt rejsende og bona fide ansøgere.

Europa-Parlamentet foreslår på den baggrund blandt andet, at en visumansøgning skal kunne indgives hos en bredere kreds af repræsentationer og ikke kun hos det medlemslands repræsentation, der er hovedmålet for rejsen, ansøgningen skal kunne indgives op til seks måneder før den planlagte afrejse, gebyret skal nedsættes til 35 euro (mod i dag 60 euro), og børn op til 12 år skal være gebyrfri. Endvidere bør det i visse tilfælde være muligt at foretage interview af ansøger via telefonen eller via videosamtaler, der skal udstedes flere visa til flere indrejser for at lette kravet om visum for hyppigt rejsende, der bør etableres et fælles internetsted med oplysninger om Schengenvisa, og der bør fastsættes faste og forenklede sprogkrav til den dokumentation, der vedlægges en visumansøgning.

Der opnåedes i december 2008 enighed med Europa-Parlamentet om de vigtigste punkter i forhold til de nævnte holdninger.

Der pågår *fortsatte* forhandlinger mellem Europa-Parlamentet og Rådet med henblik på opnåelse af en mulig løsning i første behandling af sagen.

8. Nærhedsprincippet

Kommissionen har anført, at Fællesskabet i henhold til EF-traktaten har en beføjelse og en forpligtelse til at vedtage foranstaltninger vedrørende visumregler for forventet ophold i højst tre måneder.

Der er behov for at tydeliggøre, udbygge og supplere de eksisterende Schengen-regler om visum, herunder reglerne om lufthavnstransitvisa. Det er derfor klart, at de gældende regler for visa til kortvarigt ophold og lufthavnstransitvisa kun kan udbygges ved at vedtage fællesskabsforanstaltninger baseret på EF-traktaten.

I lyset af det foreslåede initiativs art, nemlig en fællesskabskodeks for visa, skal instrumentet have form af en forordning for at sikre, at det anvendes på samme måde i alle medlemsstater, der anvender Schengen-reglerne.

Formålet er at ændre de eksisterende retsfor skrifter vedrørende den fælles visumpolitik og øge harmoniseringen. Det vil således af retlige årsager være umuligt for medlemsstaterne individuelt at træffe foranstaltninger.

En indsats på fællesskabsplan er den eneste mulige måde at nå målene med forslaget.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens bemærkninger.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Vedtagelsen af forordningen vil ikke få statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen, og forordningen ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Det kan ikke udelukkes, at en tilknytning til forordningen på mellemstatsligt grundlag vil få visse statsfinansielle konsekvenser. Dette spørgsmål vurderes fortsat, idet skærpede krav til sagsbehandlingen, herunder sagsbehandlingstiden, *der dog er forlænget i forhold til det oprindelige forslag, jf. artikel 20*, vil kunne medføre øgede udgifter hos Udlændingesservice og Udenrigsministeriet. Endvidere vil ændrede regler om gebyrbetaling m.v. kunne give et provenutab afhængigt af reglernes nærmere udformning.

Forordningsforslaget har hverken samfundsøkonomiske, administrative, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Forordningsforslaget blev forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik forud for rådsmødet den 24. juli 2006 og rådsmødet den 27. -28. november 2008.

Dagsordenspunkt 16): Status for gennemførelsen af visuminformationssystemet (VIS)

Nyt notat

Resumé:

For at sikre fremdriften i gennemførelsen af det fælleseuropæiske visuminformationssystem (VIS) vil der under alle rådsmøderne (retlige og indre anliggender) i dette halvår blive orienteret om status for gennemførelsen af VIS. På rådsmødet forventes en orientering om en forventet ½ års forsinkelse af starten på udrulningen af VIS, således at den først vil starte omkring nytår 2009. Da der alene er tale om et orienteringspunkt, har sagen ikke lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser, ligesom nærhedsprincippet ikke er relevant. Regeringen vil tage orienteringen til efterretning.

1. Baggrund

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2008 om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen) blev vedtaget den 9. juli 2008.

VIS-forordningen trådte i kraft den 2. september 2008, men vil først blive anvendt af medlemsstaterne fra datoen, hvor VIS idriftsættes. Det vil sige, når den centrale VIS-database og kommunikationslinjerne mellem medlemsstaterne og den centrale VIS-database er meldt klar til brug, og når alle medlemsstaterne har meddelt Kommissionen, at de har truffet de nødvendige tekniske og juridiske foranstaltninger til indsamling og fremsendelse af oplysninger relateret til visumsagsbehandling. Den officielle dato herfor har hidtil været juni måned 2009.

Rådet vedtog den 27.-28. november 2008 konklusioner om oprettelsen af en koordineringsmekanisme kaldet "VIS' venner", der skal understøtte udviklingen og gennemførelsen af de nationale dele af VIS projektet og deres tilknytning til den centrale del af VIS.

"VIS' venner" har det siddende EU-formandskab som formand, og gruppen sammensættes af embedsmænd på højtstående niveau, som deltager i koordineringen af de nationale og Kommissionens forberedelser til VIS.

Udviklingsarbejdet med VIS i efteråret 2008 har ført til, at Kommissionen på det første møde i "VIS' venner", der blev afholdt den 17. december 2008, oplyste, at det ikke kan forventes, at udrulningen af VIS kan starte før omkring nytår 2009/10. Det andet møde i VIS' venner fandt sted den 11. februar 2009.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) forventes formandskabet at give status for gennemførelsen af VIS og herunder redegøre for den forventede forsinkelse af starten på udrulningen af VIS.

2. Formål og indhold

For at sikre fremdriften i gennemførelsen af det fælleseuropæiske visuminformationssystem (VIS) vil der under alle rådsmøderne (retlige og indre anliggender) i dette halvår blive orienteret om status for gennemførelsen af VIS.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Da der er tale om et orienteringspunkt, er spørgsmålet om gældende dansk ret ikke relevant.

Danmark har i medfør af artikel 5 i Protokol om Danmarks givet meddelelse om, at Danmark vil gennemføre VIS i Danmark, hvilket lovgivningsmæssigt er sket ved lov nr. 431 af 1. juni 2008 (Lov om ændring af udlændingeloven (Gennemførelse af forordning om visuminformationssystemet m.v.)).

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil tage orienteringen til efterretning.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

De andre lande forventes at tage orienteringen til efterretning.

6. Høring

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 5. februar 2009.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

8. Nærhedsprincippet

Da der er tale om et orienteringspunkt, har nærhedsprincippet ikke relevans for sagen.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Der er alene tale om et orienteringspunkt, der derfor ikke umiddelbart forventes at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser.

Den forventede forsinkelse af starten på udrulningen af VIS forventes ikke at få betydning for den eksisterende finansielle ramme for den danske gennemførelse af VIS.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik er blevet orienteret om VIS i forbindelse forhandlingerne om VIS-forordningen, som der blev opnået politisk enighed om ved rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007.

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik er blevet orienteret om rådskonklusionerne om nedsættelsen af "VIS' venner" forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. november 2008.

Dagsordenspunkt 17): Præsentation af kommende forslag fra Kommissionen om etablering af en mekanisme for styringen af store IT-systemer

Nyt notat

Resumé:

Kommissionen forventes den 18. februar 2009 foreslå en mekanisme til styringen af store IT-systemer. Kommissionen vil eventuelt lægge op til, at det vil kunne ske ved oprettelse af et IT-agentur, der vil kunne integrere medlemsstaterne bedre i arbejdet med udvikling og styring af IT-systemer på området for retlige og indre anliggender. Kommissionen forventes at præsentere forslaget på rådsmødet. Spørgsmålet om eventuelle lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser kan endnu ikke afklares. Regeringen tager præsentationen af Kommissionens forslag til efterretning og vil vurdere forslaget nærmere, når det foreligger, herunder for så vidt angår spørgsmålet om hvorvidt forslaget måtte være omfattet af det danske retsforbehold.

1. Baggrund

I forbindelse med vedtagelsen af SIS II og VIS-forordningen blev der tilknyttet erklæringer om oprettelse af et agentur med ansvaret for driften af disse systemer. Sideløbende har der været tanker fremme om at oprette en instans med generelt ansvar for både nuværende og fremtidige datasystemer inden for området for retlige og indre anliggender.

Rådet (retlige og indre anliggender) vedtog den 5.-6. juni 2008 et sæt konklusioner om forvaltningen af EU-medlemsstaternes ydre grænser og opfordrede heri Kommissionen til på grundlag af en konsekvensanalyse med en grundig analyse af alternativerne set fra et finansielt, operationelt og organisatorisk synspunkt at forelægge de forslag til lovgivning, der er nødvendige for den langsigtede operationelle forvaltning af SIS II, VIS og Eurodac og eventuelt andre omfattende IT-systemer vedrørende retlige og indre anliggender.

Kommissionen forventes den 18. februar 2009 at fremsætte forslag om at oprette en mekanisme, der vil kunne integrere medlemsstaterne bedre i arbejdet med udvikling og styring af IT-systemer på området for retlige og indre anliggender. Det vil meget vel kunne ske gennem forslag om oprettelse af et IT-agentur.

Forslaget – eller dele af det – vil kunne være omfattet af det danske retsforbehold, hvilket vil blive vurderet nærmere, når forslaget foreligger.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26.-27. februar 2009 forventes Kommissionen at præsentere sit forslag, hvorefter der forventes en generel udveksling af synspunkter.

2. Formål og indhold

I Kommissionens politikplan på indvandringsområdet fra 2008 (KOM 2008 (359)) stiler Kommissionen mod at opstille en samlet tilgang til at øge anvendelsen af nye teknologier, herunder eksisterende og planlagte IT-redskaber, og arbejde i retning af en sammensmeltning af de forskellige systemers anvendelsesmuligheder (individuelle funktionaliteter).

Under det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 14.-16. januar 2009 drøftede Rådet moderne teknologi inden for grænsekontrol, migration og asyl. Kommissionen lagde under rådsmødet vægt på, at det sikres, at IT-systemerne kan fungere i en sammenhæng (interoperabilitet), og at der skal sikres tilstrækkelig databeskyttelse. Kommissionen pegede på, at erfaringerne fra udviklingen af større IT-systemer har vist, at nye systemer ikke bør udvikles, før den retlige ramme er på plads, at der skal arbejdes tæt sammen for at sikre integration af de nationale og de centrale dele, og at der derfor er behov for en mere central koordinering af den tekniske implementering.

Det kommende forslag forventes blandt andet at indeholde Kommissionens bud på, hvordan disse mål kan opnås – eventuelt gennem oprettelse af et IT-agentur – og i givet fald de nærmere rammer for agenturets arbejde.

3. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Der er alene tale om en præsentation af forslaget.

Forslaget – eller dele af det – vil kunne være omfattet af det danske retsforbehold, hvilket vil blive vurderet nærmere, når forslaget foreligger, herunder som led i vurderingen af forslaget i forhold til gældende ret.

Eventuelle lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget må således vurderes nærmere, når forslaget foreligger.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen tager Kommissionens præsentation af forslaget til efterretning og vil vurdere forslaget nærmere, når det foreligger.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

De andre landes holdninger til det kommende forslag er endnu ikke kendte.

6. Høring

Sagen blev drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 5. februar 2009.

7. Europa-Parlamentet

Forslaget vil blive forelagt Europa-Parlamentet i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i forslaget.

8. Nærhedsprincippet

Der er alene tale om en præsentation. Spørgsmålet om overholdelse af nærhedsprincippet vil blive vurderet nærmere, når forslaget foreligger.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

De eventuelle statsfinansielle konsekvenser som følge af den af Kommissionen foreslåede mekanisme for styringen af store IT-systemer må vurderes nærmere, når forslaget foreligger.

Det kommende forslag forventes hverken at have samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Dagsordenspunkt 18): Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kap Verde vedrørende lempelser af reglerne for udstedelse af visa til korttidsophold, (SEC(2008) 2817 endelig)*

Nyt notat.

Resumé:

Kommissionens henstilling til Rådet indeholder forslag til rådsafgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at føre forhandlinger med Kap Verde med henblik på indgåelse af en aftale om visumlempelser mellem Fællesskabet og Kap Verde. Rådsafgørelsen har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danmark deltager som følge af forbeholdet ikke i vedtagelsen af forslaget. Regeringen er positiv over for vedtagelsen af forhandlingsmandatet.

1. Baggrund

Retsgrundlaget for forbindelserne mellem Det Europæiske Fællesskab og Kap Verde er den reviderede AVS-EF-partnerskabsaftale (Cotonu-aftalen), som blev undertegnet den 23. juni 2005.

Rådet vedtog den 19.-20. november 2007 konklusioner til støtte for meddelelsen og etableringen af "et særligt partnerskab" mellem EU og Kap Verde samt handlingsplanen for dets gennemførelse, som foreslået af Kommissionen. Som led i "det særlige partnerskab" mellem EU og Kap Verde og som opfølgning på Rådets konklusioner om mobilpartnerskabet og cirkulær migration inden for rammerne af den samlede migrationsstrategi af 10. december 2007 blev der undertegnet en fælles erklæring om mobilitetspartnerskaber mellem EU og Kap Verde den 5. juni 2008. I erklæringens punkt 5 og 12 forpligtede de to parter sig til at udvikle en dialog om visa til kortvarigt ophold og tilbagetagelse.

Den 17. november 2008 fremsatte Kommissionen et forslag om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kap Verde om visa til kortvarigt ophold.

Der henvises i Kommissionens forslag til forhandlingsmandat til, at genstanden for aftalen vedrører EF-traktatens afsnit IV, artikel 62, nr. 2, litra b).

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens

* En beslutning om vedtagelse af et forhandlingsmandat til Kommissionen skal træffes helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26. - 27. februar 2009 eller på et rådsmøde snarest herefter forventes henstillingen om et forhandlingsmandat vedtaget.

2. Formål og indhold

Fællesskabet har allerede tidligere indgået visumlempelsesaftaler med Rusland, Ukraine, Moldova, Serbien, Montenegro, Makedonien, Albanien og Bosnien Herzegovina, mens der pågår forhandlinger med Georgien.

Rådet og Kommissionen har i den forbindelse tilkendegivet, at en forenkling af visumudstedelsesprocedurerne for statsborgere fra tredjelande, der er omfattet af visumpligt, kan øge mulighederne for at fremme kontakt mellem EU og nabolande, og at beslutningen om at påbegynde forhandlinger om sådanne aftaler må træffes fra sag til sag, idet der tages hensyn til EU's samlede forbindelser til kandidatlande, lande med et europæisk perspektiv og lande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, samt strategiske partnerlande.

Rådsafgørelsen vedrørende en visumlempelsesaftale med Kap Verde har tre formål:

1. at Rådet bemyndiger Kommissionen til at forhandle med Kap Verde med henblik på at indgå en bilateral aftale om lempelse af reglerne for udstedelse af korttidsvisa,
2. at Rådet udpeger et særligt udvalg, der skal bistå Kommissionen med opgaver, og at denne i overensstemmelse med traktaten fører disse forhandlinger på det Europæiske Fællesskabs vegne, og
3. at Rådet udsteder forhandlingsdirektiver for Kommissionen.

Indgåelse af en visumlempelsesaftale med Kap Verde vil blive udformet ud fra de særlige behov Kap Verde måtte have.

Aftalen skal alene omfatte korttidsvisa, det vil sige visa til ophold på ikke over tre måneder i Schengen-området, og aftalen skal holde sig inden for rammerne af de eksisterende Schengen-regler. En eventuel aftale vil endvidere ikke ændre på muligheden for at give afslag på visum og på muligheden for at udøve kontrol ved grænsen og foretage en eventuel afvisning.

Udkast til forhandlingsmandat indeholder følgende emner:

- Visumgebyrer
- Enklere procedure for udstedelse af visa
- Visumfritagelse for indehavere af diplomat- og servicepas i forbindelse med deltagelse i officielle møder og forhandlinger, under forudsætning af sikkerhed og integritet i landets ordning for udstedelse af disse pas.
- Yderligere anmodninger vedrørende visumlempelser fra Kap Verde, navnlig for så vidt angår etablering af konsulater eller anden konsulær tilstedeværelse i Kap Verde.

Det fremgår endvidere af udkastet til mandat, at en aftale skal tage højde for den særlige stilling, som Danmark, Storbritannien, Irland, Schweiz, Island og Norge har, og at en eventuel aftale mellem Fællesskabet og Kap Verde bør indeholde en fælles erklæring om det ønskelige i, at de nævnte lande hver for sig indgår en tilsvarende bilateral aftale med Kap Verde. En sådan erklæring indebærer ikke en juridisk forpligtelse for hverken Kap Verde eller de pågældende lande til at indgå en bilateral aftale.

Indgåelsen og gennemførelsen af en aftale om visumlempelser kædes sammen med indgåelsen og gennemførelsen af en tilbagetagelsesaftale imellem Fællesskabet og Kap Verde.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Vedtagelse af rådsafgørelsen har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, da afgørelsen er omfattet af Danmarks forbehold på området for retlige og indre anliggender. En eventuel senere indgåelse af en fællesskabsaftale om visumlempelser har derfor heller ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

En eventuel indgåelse af en tilsvarende bilateral visumlempelsesaftale mellem Kap Verde og Danmark forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for vedtagelsen af forhandlingsmandatet.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

De øvrige medlemsstater forventes at støtte vedtagelsen af rådsafgørelsen.

6. Høring

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 5. februar 2009.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om forhandlingsmandatet til Kommissionen.

8. Nærhedsprincippet

Medlemsstaterne kan alene opnå en ensartet aftale med Kap Verde om visumlempelser via en fællesskabsaftale. Nærhedsprincippet ses derfor overholdt.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Vedtagelsen af rådsafgørelsen har hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark, da afgørelsen er omfattet af forbeholdet på området for retlige og indre anliggender.

En eventuel indgåelse af en bilateral aftale mellem Danmark og Kap Verde ventes ikke at ville få hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Dagsordenspunkt 19): Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kap Verde om tilbagetagelse (SEK (2008) 2819)*

Nyt notat.

Resumé:

Kommissionens henstilling til Rådet indeholder forslag til rådsafgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at føre forhandlinger med Kap Verde med henblik på indgåelse af en aftale om tilbagetagelse mellem Fællesskabet og Kap Verde. Rådsafgørelsen har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danmark deltager som følge af forbeholdet ikke i vedtagelsen af forslaget. Regeringen er positiv over for vedtagelsen af forhandlingsmandatet.

1. Baggrund

Retsgrundlaget for forbindelserne mellem Det Europæiske Fællesskab og Kap Verde er den reviderede AVS-EF-partnerskabsaftale (Cotonu-aftalen), som blev undertegnet den 23. juni 2005.

Rådet vedtog den 19.-20. november 2007 konklusioner til støtte for meddelelsen og etableringen af "et særligt partnerskab" mellem EU og Kap Verde samt handlingsplanen for dets gennemførelse, som foreslået af Kommissionen. Som led i "det særlige partnerskab" mellem EU og Kap Verde og som opfølgning på Rådets konklusioner om mobilpartnerskabet og cirkulær migration inden for rammerne af den samlede migrationsstrategi af 10. december 2007, blev der undertegnet en fælles erklæring om mobilitetspartnerskaber mellem EU og Kap Verde den 5. juni 2008. I erklæringens punkt 5 og 12 forpligtede de to parter sig til at udvikle en dialog om visa til kortvarigt ophold og tilbagetagelse.

Den 17. november 2008 fremsatte Kommissionen et forslag om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kap Verde om tilbagetagelse.

Kommissionen henviser i sit forslag til forhandlingsmandat til, at henstillingernes genstand er omfattet af EF-traktatens afsnit IV, artikel 63, nr. 3, litra b).

Forslaget skal vedtages med kvalificeret flertal.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens

* En beslutning om vedtagelse af et forhandlingsmandat til Kommissionen skal træffes helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26. - 27. februar 2009 eller på et rådsmøde snarest herefter forventes henstillingen om et forhandlingsmandat vedtaget.

2. Formål og indhold

Rådsafgørelsen vedrører bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger med Kap Verde om indgåelse af en tilbagetagelsesaftale mellem Fællesskabet og Kap Verde.

Hensigten med en tilbagetagelsesaftale mellem Fællesskabet og Kap Verde er, at parterne indgår bindende forpligtelser om tilbagetagelse af egne statsborgere og – under visse omstændigheder – tredjelandsstatsborgere samt statsløse personer, som ikke eller ikke længe opfylder betingelserne for indrejse, tilstedeværelse eller ophold på de kontraherende parter område.

Endvidere er det hensigten, at en tilbagetagelsesaftale mellem Fællesskabet og Kap Verde skal indeholde forpligtelser vedrørende rammerne og vilkårene, herunder vedrørende udstedelse af rejsedokumenter og beviser for nationalitet, for gennemførelsen af tilbagetagelse af de omhandlede personer.

Der lægges op til, at der til fællesskabsaftalen om tilbagetagelse knyttes en erklæring om det ønskelige i, at Danmark og Kap Verde indgår en tilsvarende bilateral tilbagetagelsesaftale.

Indgåelsen og gennemførelsen af en aftale om tilbagetagelse kædes sammen med indgåelsen og gennemførelsen af en visumlempelsesaftale mellem Fællesskabet og Kap Verde.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Vedtagelsen af rådsafgørelsen har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, da afgørelsen er omfattet af Danmarks forbehold på området for retlige og indre anliggender. En eventuel senere indgåelse af en fællesskabsaftale om tilbagetagelse har derfor heller ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

En eventuel senere indgåelse af en tilsvarende bilateral tilbagetagelsesaftale mellem Kap Verde og Danmark forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for vedtagelsen af forhandlingsmandatet.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

De øvrige medlemsstater forventes at støtte vedtagelsen af rådsafgørelsen.

6. Høring

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 5. februar 2009.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om forhandlingsmandatet til Kommissionen.

8. Nærhedsprincippet

Medlemsstaterne kan alene opnå en ensartet aftale med Kap Verde om tilbagetagelse via en fællesskabsaftale. Nærhedsprincippet ses derfor overholdt.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Vedtagelsen af rådsafgørelsen har hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark, da afgørelsen er omfattet af forbeholdet på området for retlige og indre anliggender.

En eventuel senere indgåelse af en bilateral aftale mellem Danmark og Kap Verde ventes ikke at ville få hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Dagsordenspunkt 20): Guantánamo

Nyt notat

Resumé:

Der ventes en principiel drøftelse i Rådet af den nye amerikanske administrations beslutning om at igangsætte lukningen af fangelejren på Guantánamo og af EU-landenes muligheder for evt. at bidrage til, at lukning finder sted. Sagen blev også drøftet på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 26.-27. januar 2009. Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser. Nærhedsprincippet er ikke relevant for sagen. Regeringen kan støtte en drøftelse af sagen på rådsmødet (retlige og indre anliggender).

1. Baggrund og indhold

Den nye amerikanske administration har kort efter sin tiltræden besluttet at igangsætte en proces for lukning af fangelejren på Guantánamo inden for 12 måneder.

I et brev af 10. december 2008 fra den portugisiske udenrigsminister, Luis Amado, til udenrigsministrene i EU-landene samt til EU's høje repræsentant, Javier Solana, og EU-kommissær Ferrero-Waldner, henvises der til den dengang tiltrædende amerikanske administrations intentioner om at lukke fangelejren på Guantánamo. Amado opfordrer i brevet til, at man fra europæisk side over for den nye amerikanske administration udtrykker villighed til at hjælpe med lukningen. Det anføres i brevet, at dette kan ske ved at tage imod frigivne fanger.

Sagen blev drøftet på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 26.-27. januar 2009. Formandskabet konkluderede, at der var behov for en fælles analyse af de juridiske problemstillinger og handlemuligheder samt fangernes status, og at man ville bede Kommissionen og Rådssekretariatet om i samarbejde med EU's antiterror-koordinator at udarbejde en sådan analyse. Formandskabet konkluderede også, at sagen også skulle forelægges for Rådet for retlige og indre anliggender.

Analysen forventes medio februar 2009.

Sagen har således bl.a. også en vinkel af relevans for ministrene for retlige og indre anliggender, hvorfor sagen er sat på dagsorden for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26. - 27. februar 2009 med henblik på en drøftelse.

2. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

3. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte en drøftelse af sagen på rådsmødet (retlige og indre anliggender).

Fra dansk side er der stor tilfredshed med, at den tiltrædende amerikanske administration tilsyneladende er i færd med at konkretisere planerne for en lukning af fangelejren i Guantánamo. Den danske regering har konsekvent fastholdt, at tidsubegrænset tilbageholdelse af fanger på Guantánamo-basen er uacceptabel. Det er et punkt, som regeringen har lagt stor vægt på i dialogen med USA, siden fangelejren blev etableret. Regeringen ønsker – i lighed med det øvrige EU – at lejren bliver lukket hurtigst muligt og støtter tiltag, som kan føre til en afvikling af lejren.

For så vidt angår det særlige spørgsmål om eventuel modtagelse af løsladte personer fra Guantánamo har regeringen senest i forbindelse med en konkret amerikansk anmodning i 2007 afvist denne mulighed, da det i medfør af gældende udlændingeretlige regler ikke er muligt at give løsladte fra Guantánamo opholdstilladelse i Danmark. Regeringen rådførte sig den 28. juni 2007 med Det Udenrigspolitiske Nævn om sagen, hvor der kunne konstateres bred tilslutning til regeringens indstilling.

4. Generelle forventninger til andre landes holdning

Det har hidtil været holdningen blandt alle EU-partnere, at lejren i Guantánamo burde lukkes hurtigst muligt.

En række EU-lande har siden lejrens oprettelse modtaget en række løsladte personer, der enten var statsborgere eller havde anden permanent tilknytning til de pågældende EU-lande. Ingen EU-lande har endnu modtaget løsladte personer fra Guantánamo uden en sådan tilknytning. Enkelte EU-lande har i den seneste tid offentligt tilkendegivet, at de vil overveje at imødekomme en eventuel kommende amerikansk anmodning om modtagelse af løsladte personer fra Guantánamo som led i en samlet plan for fangelejrens afvikling.

5. Høring

Sagen er sendt i skriftlig høring i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet.

6. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

7. Nærhedsprincippet

Da der er tale om en punkt til drøftelse, har nærhedsprincippet ikke relevans for sagen.

8. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller forbrugerbeskyttelsesniveauet.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen blev forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 26.-27. januar 2009.